

Onbeperkt Houdbaar

Door André Groeneveld

Tijdens mijn 2e jaars stage tentoonstellingsbouw voor de Reinwardt Academie kwam ik voor het eerst in aanraking met producten die onbeperkt houdbaar gemaakt moesten worden. We hebben het over 1987 en de locatie was het pand UK11 in het buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum.

Samen met drie medestudenten heb ik een kleine presentatie gemaakt getiteld "Het hart van Urk". Hierin werd de Urker haven voorgesteld als dé centrale spil van het eiland met zijn talloze bedrijven en activiteiten. Bij één daarvan, de visverwerkende bedrijven, wilden we graag een berg visafval laten zien. De visafval kregen we losgestort in een plastic vuilniszak en dat zag er verre van houdbaar uit. De geur kan ik jullie gelukkig besparen. Maar die graten, vissenkoppen en ander afval moest wel gedurende de tentoonstelling, dat was twee seizoenen, reukloos getoond worden. Ons doel was het ingieten van deze zooi in kunsthars. Op de plek waar ik nu zit hebben we het visafval, de kunsthars en de harder de strijd met elkaar laten aangaan. De harder won en er ontstond enige rookontwikkeling met als gevolg een brandmelding en een rokend potje in de dakgoot. Conclusie, het ingieten van beperkt houdbare producten moet je overlaten aan een vakman. Deze man met gouden handen had het Zuiderzeemuseum destijds in huis, Lucas de Roeper. Hij creëerde voor de tentoonstelling een transparante plas met visafval. Op het buitenmuseum heeft hij meerdere creaties op zijn naam staan. Ik zal hieronder twee van mijn favoriete producten van zijn hand bespreken.

Aansluitend volgt een tocht langs enkele door mij in de afgelopen drie jaar voor het buitenmuseum ingekochte producten die onbeperkt houdbaar zijn, tenzij maar hierover later meer.

Eén van mijn favoriete door Lucas onbeperkt houdbaar gemaakte producten zijn de garnalen die liggen uitgespreid op de keukentafel in het pand Zoutkamp1. Dat onbeperkt houdbaar maken ging destijds als volgt. Hannie Waardenburg destijds verantwoordelijk voor het onderzoek naar en de inrichting van de panden beschrijft in haar werk/dagboekje van dit pand: *3 maart (1985). Lucas de Roeper is vandaag met hulp van 3 suppoosten begonnen aan de garnalen. Het gaat prachtig één suppoost pelt de garnalen, 2 suppoosten vullen de halve doppen met transparante silicone, één suppoost plakt de doppen in verhouding van grootte weer tot een garnaal.* De gepelde garnalen worden als beloning opgegeten. Ik moet zeggen petje af voor deze bijzondere manier van levensverlenging.

Andere prachtige voorbeelden vinden we tussen koffiepote en servies, op de tafel in het pand Wervershoof 1. Hier liggen een brood en Edammer kaas als ontbijt. Hannie Waardenburg schrijft hierover: *3 februari 1983 [...] P. de Wolf heeft van hout een Edammer kaas gedraaid en hier een plak afgezaagd. Dhr. Landsman heeft de kaas prachtig in kleur geverfd. Het brood blijft nog steeds goed. Dat is een wonder op zich [...].* En inderdaad een wonder, het ligt er anno 2005 nog steeds prachtig en vers bij. Vorig jaar heb ik op diezelfde tafel een Golden Delicious met een hap eruit toegevoegd. Deze zeer echt lijkende, voelende en wegende appel bleek helaas te echt en is verdwenen, of misschien weggegooid door de schoonmaakster, dat weet ik niet. Mijn zoektocht naar echt lijkende en onbeperkt houdbare producten begon zo'n drie jaar geleden; dit mede onder toenemende druk van de Keuringsdienst van Waren.

Er mochten geen echte 'over de datum' producten meer getoond worden in combinatie met verse producten die aan de bezoekers worden verkocht, zoals bijvoorbeeld vis en koek. In die periode bleek de vleeswaren in de slagerij aan vervanging toe. De worsten begonnen te schimmelen. Ik ging op zoek naar echt lijkende onbeperkt houdbare producten en dat bleek nog een moeilijke opgave. De producten van veel etalagebedrijven vielen af omwille van hun plastic uitstraling. Gietsnaden en op de zijkant zicht-

baar de woorden *made in Italy* horen nu eenmaal niet bij een echte rookworst. Via Els Hunia kwam ik in contact met de in Bodegraven gevestigde firma BosKa Holland. Dit bedrijf bekend van de kaasschaven kreeg van hun klanten lang geleden het verzoek echt lijkende kazen te maken voor in de winkel. Later volgde door schaalvergroting meer producten zoals worst, groente en fruit, brood en gebak. Deze onbeperkt houdbare producten worden afgegoten van het echte product met als resultaat ook zeer echt lijkende afgietsels zoals de boven genoemde appel.

Ik vond bij BosKa Holland de mooiste vleeswaren zoals een stuk gerookte ham, salami, een stuk vlees en enkele harde worstjes. Tijdens het inrichten van de toonbank kregen we voor de producten de complimenten van een bezoeker.

Hij bleek keurslager te zijn en hij kan het weten. Nog geen week later werden we overladen met complimenten voor de echtheid want een waarschijnlijk lekkere trek hebbende bezoeker heeft een worstje achterover gedrukt. Hoezo onbeperkt houdbaar!

Een jaar later volgde de herinrichting van de lunchroom. Er moesten producten komen die destijds in een lunchroom verkocht werden zoals een roomsoes, petit-fours, chocolade, tulbanden, krakelingen en roomboterspritsen. De laatste twee koekjes heb ik laten afgieten door bovengenoemde firma. Na het opsturen van twee originele exemplaren kreeg ik van ieder 50 afgegoten exemplaren terug die nu in glazen stopflessen te bewonderen zijn in de etalage van de winkel. Ze zijn niet van echte te onderscheiden en onbeperkt houdbaar. De roomboterspritsen en krakelingen zijn zelfs zo geliefd dat de bewoners van Zandijk (ZD1) en Harderwijk (HK3) zich er inmiddels ook te goed aan doen!

Bijzonder smaakvol zijn de petit-fours die in een vitrinekastje op de toonbank in de lunchroom staan te pronken. Ze hebben een niet van echt te onderscheiden siliconen marsepeinen laagje; je zou er zo je tanden inzetten. Dat geldt wat mij betreft ook voor de drie in de etalage gepresenteerde tulbanden; naturel, met poedersuiker en met chocolade. Zo na al dat lekkers gaan we even uitrusten in de lunchroom. Al dat zoets kan je het beste wegspoelen met koffie. Maar welk bakkie troost is nu de echte? ■